

Οι αγανακτισμένοι του Βορρά...

Του Κώστα Στούπα

Είναι βέβαιο πως η εξωτερική πολιτική μιας χώρας δεν μπορεί να χαράσσεται με γνώμονα ούτε την ιστορία, ούτε τις λαϊκές συγκεντρώσεις. Όμως όποιος παίζει με το θυμικό του πλήθους κινδυνεύει να τσαλαπατηθεί, ιδίως όταν αυτό νιώθει ανασφαλές και απειλούμενο.

Κώστας Στούπας

Ο τραυματισμός του βαθύτερου πυρήνα της ταυτότητας ενός λαού μπορεί να δρομολογήσει ανεξέλεγκτες εξελίξεις. Το εθνικό και θρησκευτικό στοιχείο αποτελούν δυο βασικές παραμέτρους του αυτοπροσδιορισμού ενός ατόμου και ενός λαού.

Τα τελευταία χρόνια οι αυθόρμητες συγκεντρώσεις όλο και πιο συχνά υπερτερούν αυτών που οργανώνουν τα κομματικά επιτελεία.

Οι συγκεντρώσεις των "Αγανακτισμένων" της πλατείας Συντάγματος το 2010, του "Μένουμε Ευρώπη" το 2015 και το χθεσινό συλλαλητήριο για τη Μακεδονία ήταν αυθόρμητες συγκεντρώσεις...

Η πρώτη δρομολόγησε την άνοδο του ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία και την είσοδο της ΧΑ στη Βουλή. Η δεύτερη συνέβαλε και στην "κωλοτούμπα" Τσίπρα καθώς μέσα σε λίγες μέρες δημιούργησε έναν κοινωνικό και πολιτικό ιστό που δεν ήταν διατεθειμένος να παρακολουθεί παθητικά την έξοδο της χώρας από το Ευρώ και την αναζήτηση της τύχης της στο άγνωστο με βάρκα τις αυταπάτες του Γιάννη και του Αλέξη...

Είναι πολύ πιθανό πως το μέγεθος της χθεσινής συγκέντρωσης στη Θεσσαλονίκη να κυοφορεί ανάλογες πολιτικές εξελίξεις.

Ο λόγος που οι αυθόρμητες συγκεντρώσεις κυοφορούν εξελίξεις είναι γιατί αποτυπώνουν ένα πλήθος που αποκτά δυναμική και αναζητά έκφραση. Όταν το πλήθος αυτό ξεπερνά μια κρίσιμη μάζα τότε βρίσκει εκφραστές. Χθες ξεπέρασε την κρίσιμη μάζα...

Εδώ και πολλά χρόνια με βάση τις μετρήσεις της κοινής γνώμης αλλά και τις εξελίξεις στο εξωτερικό, είναι φανερό πως υπάρχει διόγκωση μιας αντισυστημικής μερίδας στην κοινωνία, η οποία πρόσκαιρα εκφράστηκε από τους ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ της αντιμνημονιακής περιόδου. Επί της ουσίας οι ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ καπηλεύτηκαν αυτό το ρεύμα για να "σαλτάρουν" στην εξουσία.

Η Χ.Α. κατάφερε να μπει στη Βουλή αλλά το ναζιστικό της παρελθόν και η εικόνα συμμορίας μπράβων που εμφάνιζε, δεν της επέτρεψαν να ξεπεράσει κάποια όρια και να παίξει ρόλο στις εξελίξεις όπως ο ΣΥΡΙΖΑ. Επιπλέον, σε αντίθεση με το ΠΑΣΟΚ, η ΝΔ επέδειξε ισχυρότερο συνεκτικό ιστό και ιστορικό βάθος.

Όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια γίνεται φανερό πως στη Δύση η βασική πολιτική αντίθεση εδράζεται μεταξύ αυτών που ευνοούνται από την παγκοσμιοποίηση και αυτών που πλήττονται από αυτήν.

Η ανεξέλεγκτη είσοδος μεταναστών στις ανεπτυγμένες κοινωνίες και οι πολιτισμικές τριβές που δημιουργεί η παρουσία και δράση οργανωμένων πυρήνων και κλειστών κοινοτήτων κυρίως μουσουλμάνων, αποτέλεσε το καύσιμο της ξενοφοβίας και της νοσταλγίας των εποχών που τα σύνορα ήταν κλειστά...

Μοιραία το αντισυστημικό ρεύμα που δημιουργήθηκε σε όλες τις κοινωνίες είχε περισσότερα ακροδεξιά χαρακτηριστικά παρά ακροαριστερά. Στην Ελλάδα λόγω ιδιαιτερότητας συνέβη το αντίθετο. Ο ΣΥΡΙΖΑ συγκέντρωσε μεγαλύτερο αντιμνημονιακό ακροατήριο από τους ΑΝΕΛ και την ΧΑ. Ίσως να ευθύνεται και η εμφανής φαιδρότητα των προσώπων...

Τα δυο βασικά ρεύματα που φαίνεται πως υπάρχουν στην ελληνική κοινωνία μετά τη χρεοκοπία του αντιμνημονιακού μετώπου είναι το ένα υπέρ της ανοιχτής κοινωνίας, της δημοκρατίας, της Ευρώπης κλπ και το άλλο υπέρ της επιστροφής του προστατευτισμού που παραδόξως ηγείται η προεδρία Τραμπ και των ολιγαρχικών καθεστώτων τύπου Πούτιν, Ερντογάν, Κίνας...

Μοιραία κάπως έτσι θα σχηματιστούν και οι δύο πόλοι του πολιτικού συστήματος στην Ελλάδα τα επόμενα χρόνια. Το μοναδικό πρόβλημα μετά την "κωλοτούμπα" ΣΥΡΙΖΑ είναι πως και τα δύο μεγάλα κόμματα πλέον διαγκωνίζονται ποιο θα εκφράσει το φιλοδυτικό ευρωπαϊκό κοινό, ενώ το αντισυστημικό ρεύμα δεν έχει βρει ενιαία φωνή και έκφραση πέραν της ΧΑ, του ΚΚΕ, της ΛΑΕ κλπ.

Το συλλαλητήριο για τη Μακεδονία φαίνεται πως λειτούργησε σαν αφορμή να εκδηλωθεί ένα κοινό που δεν εκφράζεται πολιτικά από το παρόν σκηνικό. Τα όρια μεταξύ συστημικών αντισυστημικών στην περίπτωση της Μακεδονίας δεν είναι σαφή γιατί για την οριοθέτηση των ελληνικών συνόρων έχει χυθεί αίμα... Η ευαισθησία σε σχέση με το όνομα και τον αλυτρωτισμό που εκφράζει αφορά ένα ευρύτερο κοινό που διαχέεται και στις συστημικές παρατάξεις.

Και αν υπήρχαν έστω και λίγες πιθανότητες το μέγεθος της συγκέντρωσης δεν αφήνει περιθώρια για λύση. Ούτως ή άλλως ούτε στην ελληνική κυβέρνηση μπορούσαν να βρουν κοινή συνισταμένη για την ονομασία. Πόσο μάλλον που στη γειτονική ΠΓΔΜ ο διχασμός είναι ακόμη μεγαλύτερος.

Τα περιθώρια για κάποια κοινώς αποδεκτή λύση ούτως ή άλλως δεν ήταν πολλά και πριν τη συγκέντρωση της Κυριακής.

Το μέγεθος της συγκέντρωσης όμως ενδεχομένως να δρομολογήσει σημαντικές πολιτικές εξελίξεις στο εσωτερικό αλλά και τη γείτονα αφού η κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας είναι τεταμένη.

Το συλλαλητήριο για την Μακεδονία

-

-

